

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lisäsuoritteiden hakeminen Opistovuosi oppivelvollisille koulutukselle lukuvuodeksi 2025–2026

Annika Bussman

13.6.2024

Opistovuosi oppivelvollisille, rahoituksen määräytyminen

- Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutukseen myönnetään 100 prosentin valtionosuus siten, että 57 prosentilla tai 80 prosentilla rahoitettujen suoritteiden valtionosuus korotetaan 100 prosenttiin.
- Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa.
- Varainhoitovuoden rahoitusta määrättäessä huomioidaan varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden toteutuneet suoritteet. Näin esim. vuoden 2024 kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen rahoitus määräytyy vuonna 2022 vapaan sivistystyön lain 7 a luvun mukaisesti järjestetyn koulutuksen toteutuneiden suoritteiden perusteella.

Opistovuosi oppivelvollisille, rahoituksen määräytyminen

- Koska tämän koulutuksen järjestämistehtävä on uusi ja edelleen kasvussa, rahoitettujen suoritteiden määrää on korotettu ylöspäin, mikäli ylläpitäjän ilmoittama tämän koulutuksen opiskelijamäärä kalenterivuoden edeltävän vuoden syksyllä (20.9.2023) x 34 opiskelijaviikkoa, antaa korkeamman luvun, kuin vuoden 2022 toteutuneiden suoritteiden määrä.
- Vuoden 2024 rahoitus tarkistetaan syyslukukauden osalta vuoden 2024 syyskuun 20. päivän opiskelijamäärätietojen mukaiseksi, joiden osalta rahoituksen perusteena käytetään 17 opiskelijaviikkoa per opiskelija. Kevään 2024 osalta jää voimaan edellisen syksyn 20.9.2023 opiskelijamäärä x 17 opiskelijaviikkoa.
- Ylläpitäjän rahoituksen perusteena on kuitenkin aina vähintään vuoden 2022 toteuman mukainen suoritemäärä.
- Rahoituksen laskentaperiaate on tällä sivulla ymmärrettävyyden helpottamiseksi havainnollistettu käyttäen vuotta 2024 esimerkkinä.

Hallituksen päätös kevään riihessä

- ”Hallitus toteuttaa vuoden 2025 talousarviossa lukuvuodelle 2025–2026 opistovuosi-koulutuksen aloituspaikkamäärien korotuksen siten, että hallitusohjelman 3 miljoonan euron lisäresurssi käytetään täysimääräisesti aloituspaikkojen lisäämiseen. Opistovuosi-koulutusta järjestäviä koulutuksen järjestäjiä kohdellaan määrärahaa jaettaessa yhdenvertaisesti.”

Hallituksen päätös käytännössä

- Nykyisellään osa budjetissa varatusta määrärahasta jää käyttämättä, kun koulutuksen toteuttamisen volyymi ei vielä ole ehtinyt kasvaa budjettimäärärahojen sallimaan enimmäisvolyymiin.
- Hallituksen tahtotila on kehysriihikirjauksen mukaan, että osasta käyttämättä jäävästä rahoituksesta muodostetaan 57 %:illa rahoitettuja suoritteita ylläpitäjille haettavaksi lukuvuodeksi 2025–2026, jotta koulutuksen volyymia voidaan tämän lukuvuoden aikana kasvattaa tilanteissa, jossa opiskelijapaikkamäärän rajallisuus perustuu näiden 57 %:illa rahoitettujen suoritteiden rajalliseen määrään.
- Hakemusten perusteella myönnettyille suoritteille opetus- ja kulttuuriministeriö varaa valtionosuutta täydentämään suoritteiden valtionosuuden 100 prosenttiin ja lisäksi oppimateriaalilisään kuluvan rahoitusosuuden

Määräaikaisten 57 %:in rahoituksella rahoitettujen suoritteiden hakeminen lukuvuodelle 2025–2026

- Kansanopistojen ylläpitäjät voivat hakea määräaikaista 57 %:in rahoituksella rahoitettujen suoritteita Opistovuosi oppivelvollisille koulutukseen opiskelijapaikkamäärän kasvattamiseksi lukuvuodelle 2025–2026.
- Ylläpitäjän tulee hakemuksessaan ilmaista, kuinka monella opiskelijapaikalla kokonaisopiskelijamäärää kasvatettaisiin. Jokainen tällainen opiskelijapaikka vastaa 34 suoritetta lukuvuodelle 2025–2026, josta puolet sijoittuu kalenterivuodelle 2025 ja puolet kalenterivuodelle 2026.
- Hakemusten perusteella myönnettyille suoritteille opetus- ja kulttuuriministeriö varaa valtionosuutta täydentämään suoritteiden valtionosuuden 100 prosenttiin ja lisäksi oppimateriaalilisään kuuluvan rahoitusosuuden.
- Suoritepäätökset tehdään kuitenkin aina valtion talousarvion rajoissa.

Edellytykset lisäsuoritteiden myöntämiselle

- Lisäsuoritteiden myöntäminen edellyttää, että kansanopiston ylläpitäjä voi osoittaa, että hakijamäärä Opistovuosi oppivelvollisille koulutukseen on ylittänyt opiskelijapaikkamäärän ja koulutukseen ei ole voitu ottaa kaikkia koulutukseen hakeneita. Lisäksi edellytyksenä on, että ylläpitäjälle myönnetty kokonaismäärä 57 %:in rahoituksella rahoitettuja suoritteita on käytössä tälle tai muulle vapaan sivistystyön koulutukselle.

Hakemukseen sisällytettävät tiedot

- Hakemukseen tulee sisällyttää tämän koulutuksen opiskelijapaikkamäärät (eli montako opiskelijaa ylläpitäjä enimmillään ottaisi tähän koulutukseen), hakijamäärät, valittujen opiskelijoiden määrät syyslukukauden 2024 osalta, sekä ylläpitäjän näkemys tämän koulutuksen kehittymisnäkemyksistä ajatellen seuraavaa lukuvuotta.
- Hakemukseen tulee myös kuvata, miten tämä yhden vuoden laajennettu koulutuksen volyymi käytännössä toteutetaan huomioon ottaen vapaasta sivistystyöstä annetun lain määräykset tälle koulutukselle ja määräykset kansanopiston koulutuksen järjestämisestä (henkilöstö, opetustilat, majoittuminen ja ruokailu).
- Lisäksi hakemukseen tulee sisällyttää tieto ylläpitäjien 57 %:in rahoituksella rahoitettujen suoritteiden määrästä vuodelle 2024 sekä arvio vuonna 2024 toteutuvasta kokonaissuoritemäärästä, pois lukien maahanmuuttajien 100 prosentin rahoituksella lukeutuva suoritemäärä.